

1.2. Sử dụng sách giáo viên hiệu quả

SGV *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 6* được biên soạn nhằm hỗ trợ GV triển khai thực hiện chương trình, SGK được biên soạn theo Chương trình giáo dục phổ thông 2018. Đối với GV tổ chức Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp, SGV đóng vai trò rất quan trọng vì cho đến nay, chúng ta chưa có GV chuyên trách hoạt động này. Các hướng dẫn trong SGV sẽ giúp GV kiêm nhiệm hoạt động này có được những hiểu biết cần thiết về nội dung cũng như cách thức tổ chức các hoạt động trải nghiệm, từ đó triển khai tổ chức các hoạt động trong chương trình Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp một cách thuận lợi, hướng đích. Tuy nhiên, SGV này được biên soạn chung cho GV tất cả các vùng miền nên không thể đưa được các nội dung, tình huống cũng như phương án thực hiện tối ưu cho từng trường, từng đối tượng HS. Do đó, để sử dụng SGV *Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 6* hiệu quả, cán bộ quản lý và GV phụ trách hoạt động này cần lưu ý một số điểm sau:

- Những nội dung hoạt động được biên soạn trong sách đều mang tính gợi ý, không bắt buộc mọi GV phải nhất nhất theo đó thực hiện. Khi lập kế hoạch bài học cũng như triển khai tổ chức thực hiện, GV cần căn cứ vào đặc điểm nhận thức của HS, đặc điểm vùng miền, khả năng tổ chức của nhà trường, GV và điều kiện thực tế của địa phương để điều chỉnh, bổ sung nội dung hoạt động sao cho phù hợp. Điều này cần được các trường và GV quan tâm khi tổ chức các chủ đề có sự khác biệt giữa các vùng miền. Ví dụ: Khi tổ chức Sinh hoạt dưới cờ với chủ đề “Tham gia giao thông an toàn” thì giao thông ở thành phố rất khác với nông thôn, đặc biệt là vùng miền núi, vùng sâu, vùng xa. Do đó, các trường cần xác định điều kiện giao thông chủ yếu của địa phương mình, từ đó điều chỉnh nội dung sinh hoạt chủ đề sao cho phù hợp, gắn gũi với điều kiện giao thông thực tế của địa phương; Hoặc, khi tổ chức Hoạt động giáo dục theo chủ đề về “Bảo tồn cảnh quan thiên nhiên” thì cảnh quan thiên nhiên ở các nơi rất khác nhau. GV cần xác định cảnh quan thiên nhiên đặc trưng của nơi các em sinh sống, từ đó tập trung vào hướng dẫn HS khám phá cảnh quan thiên nhiên gắn gũi với các em, xác định những việc nên làm, không nên làm với cảnh quan thiên nhiên sát với thực tế địa phương để các em có thể áp dụng được ngay vào cuộc sống thực tiễn. Hoặc, khi tổ chức Hoạt động giáo dục theo chủ đề “Động viên, chăm sóc người thân trong gia đình”, trong SGV chỉ hướng dẫn thực hành xử lý tình huống 3 trường hợp: Sinh nhật bố; Mẹ đi làm về, xách túi nặng; Ông bị ốm. Nhưng, trong thực tế xảy ra rất nhiều tình huống khác. Do đó, GV nên tìm hiểu thực tế HS ngay trong lớp mình để bổ sung tình huống ứng xử trong gia đình cho gắn gũi, phù hợp.

- Các phương pháp, hình thức tổ chức các hoạt động giáo dục được trình bày trong SGK cũng chỉ là gợi ý, không bắt buộc GV phải theo đó thực hiện. Trong quá trình soạn giáo án và triển khai giáo án, GV có quyền sáng tạo, sử dụng những phương pháp, hình thức giáo dục khác nhằm làm cho các hoạt động trở nên hấp dẫn, thu hút được sự tham gia tích cực của HS nhưng vẫn đảm bảo thực hiện được mục tiêu của hoạt động.
- Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp được tổ chức theo phương thức trải nghiệm còn tương đối mới đối với GV nên SGK được viết khá chi tiết, gợi ý GV cách làm đảm bảo quy trình trải nghiệm, với những kĩ thuật tạo ra cơ hội cho mọi HS được trải nghiệm, chia sẻ suy nghĩ và cảm xúc của mình. Do đó, GV cần hiểu tác dụng của những kĩ thuật này, suy ngẫm vì sao lại sử dụng phương pháp hay kĩ thuật đó, trên cơ sở đó có thể lựa chọn những kĩ thuật phù hợp với điều kiện thời gian, với điểm mạnh, điểm yếu của HS,...
- GV cần bám vào mục tiêu đặt ra trong từng bài để tổ chức hoạt động hướng đích. GV có thể sáng tạo, linh hoạt tìm kiếm các bài hát, trò chơi, câu chuyện, tình huống thay thế, thậm chí cả phương pháp, kĩ thuật được gợi ý nhưng cần chắc chắn rằng sự thay đổi đó phải đạt được mục tiêu đặt ra và đảm bảo quy trình, phương thức trải nghiệm.
- Mọi sáng tạo của GV đều nằm trong khuôn khổ chương trình, không được thay đổi mục tiêu của chủ đề và mục tiêu của hoạt động (vì mục tiêu của chủ đề và mục tiêu của hoạt động chính là yêu cầu cần đạt quy định trong Chương trình Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 6) và phải đảm bảo thời gian cho từng chủ đề.